

Dona'm temps.

publicat a Infància núm. 134, setembre-octubre 2003

Després de fer una reflexió sobre què és el temps i exposar la visió d'Emmi Pikler sobre el tema, explico la nostra experiència d'aquest estiu al centre Girasol. Creant un espai de confiança i tranquil·litat, donant temps, i respectant el ritme i interessos de cada nen/a, hem constatat canvis positius en les actituds dels nens i un ambient relaxat. Això també ha estat observat per els pares .

DÓNA'M TEMPS

Què és el temps? Una cosa que no es compra, però parlem de gastar-lo, que no es veu , però el perdem, ...una cosa que pot ser llarg o molt curt (imaginem 2 nens en una classe fent el mateix exercici, només que a un li surt molt bé i l'altre no sap com va), allò que ens deixa respirar o ens ofega (no tinc temps), ...

.Tenim rellotges que ens marquen l'hora per tots cantons: al braç, a l'ordinador, al mòbil a la paret ..... és una mesura útil. Però no te més valor del que li donem nosaltres.

Quan no marquem terminis de temps:

El nen es pot asseure als 8 mesos , 12, 18.....

Pot caminar als 12 mesos , 16, 18, 2 anys.....

Pot enraonar als 2 anys 2 i mig, 3

Pot llegir als 5, 6, 8 anys...

Pot viure: 1, 10, 20, 50, 80 anys.....

En la biografia d' Einstein trobem que va començar a parlar correctament als 9 anys. Ell deia sobre el seu retard " Estos retardos tuvieron sus ventajas, ya que indirectamente me condujeron sobre mi propio camino"

Segons on naixem de la terra, segons la família, segons l'escola, la cultura, ... se'ns permetrà arribar a fer els nostres aprenentatges amb més o menys temps, amb tranquil·litat o amb presses, al nostre ritme o a un ritme imposat.

Aquí, al nostre entorn, cada vegada trobem més que el nen necessita saber i fer moltes coses i molt aviat, necessita estar ocupat molta estona, necessita ser el primer, ..."el meu ja camina", "ja escriu", "ja fa anglès", "ja fa música",... No estarem demanant als nens que portin el ritme nostre? Si quan són infants ja no tenen el temps per anar experimentant i descobrint el que els envolta al seu ritme i gust, quan ho faran ?

Emmi PIKLER va treballar durant molt anys per demostrar que cada nen té el seu ritme i se l'ha de respectar .Deia:

" Els nens que es desenvolupen més lentament que el promig no només tenen el dret de fer-ho sinó que també tenen les seves raons i les hem de respectar".
"Els estadis menys espectaculars per a nosaltres, des del punt de vista del nen no són temps buits d'espera o d'estancament, sinó períodes importants d'intents, assaig d'experiències i exercicis durant els que es planteja tasques en que la solució li és accessible en aquell moment."

El fruit d'aquestes experiències no només és una nova adquisició -per exemple una nova postura- sinó que aquestes son font de plaer, de satisfacció i de sentiment d'eficàcia, representant un valor no sols pel present, sinó també pel futur dels nens.*

Aquest darrer estiu, hem provat de donar temps a una colla de nens a "l'estiu a Girasol"

Oferim un espai on el nen/a té l'oportunitat de crear, experimentar, compartir, demanar, esperar, triar, gaudir, sense por a equivocar-se, seguint el seu ritme. Aquest espai és una sala amb parquet de 110 metres quadrats i un espai exterior d'uns 60.

Tenim 35 nens i nenes de 4 a 7 anys, la majoria nens.

Som tres adults que els acompanyem.

No hi han taules ni cadires, i quan fan alguna activitat que requereix seure, es col·loquen al terra, poden triar lloc, company, postura, ...

Tenen a l'abast una sèrie de tallers, espais on els nens van segons els seus interessos: joc sensorimotriu, joc simbòlic, dibuix, pintura, fang, comunicació, eines i bricolatge, jocs d'aigua, contes, jocs de taula, preparar l'esmorzar, excursions..

Els nens no han de competir amb ningú, perquè no hi ha cap adult que marqui uns resultats concrets o posi nota, només posem paraules al que ha aconseguit el nen.

Els mínims èxits i progressos són reconeguts i valorats.

L'objectiu principal es respectar a cada nen el seu moment i la seva evolució, no establint tasques concretes, ni horaris rígids.

Funcionament d'un dia:

9- 9:30 Arriben , es treuen les sabates, i van a llegir o escoltar contes.

Quan han arribat tots fem una rotllana, un petit ritual d'entrada, cantant una cançó i expliquem si hi ha algun taller nou o alguna norma que cal recordar. Tot seguit, cada un va a l'activitat que prefereix, i s'hi queda mentre té algun interès per ell/a. Quan vol canvia....

Entre 2/4 de 12 i les 12 anem a esmorzar al parc .....

Quan tornem al centre fem construccions, jocs de taula, contes, fins que els venen a recollir, de 13 a 13:30

(No hi ha cap horari rígid , sempre hi ha un marge de temps , segons veiem la dinàmica anem a esmorzar abans o després)

Amb els nens pactem les normes següents:

Venim a jugar, gaudir i passant-s'ho bé.

No es pot fer mal, empipar.

No es pot trencar o espatllar el material, ni desmuntar quelcom dels altres que juguen.

No hi ha límit de temps per acabar quelcom.
S'ha de demanar i compartir.

Actitud de l'adult:

L' adult dóna un espai de seguretat: observa, escolta, proposa els diferents tallers, intervé si l'alumne o demana o si cal matisar algun aspecte, no renya, no crida, ...acompanya.

L' adult no emet judicis sobre cap nen, no el condemna , ni el compara amb cap altre, cada un té valor per si sol.

No hi han crits , ni esverament, en cap moment l'adult puja la veu, ni per explicar, ni per proposar, si s'ha d'avisar algun nen s'acosta a ell i li parla....

No s'obliga a ningú a anar a un determinat taller (se li pot demanar), el nen es pot passar dies, setmanes,... només jugant.

Permet que un nen no faci res, estigui molta estona amb el mateix o observi.

Els aviseu amb temps i individualment quan es hora de recollir, perquè puguin anar deixant el joc a poc a poc, i no els obliguem a recollir, comencem fent-ho nosaltres i ells ajuden.

És important que el nen respongui per cooperació, no per obediència.

Ens ha fet reflexionar

Els primers dies, els nens tenien poca capacitat de decisió, els costava compartir, esperar, acceptar l'altre, respectar-se,

Més tard quan s'adonaven que no havien de competir amb ningú, començaven a ser ells, a tenir els seus interessos, el seu temps.... i acceptaven els altres perquè cadascú tenia una cosa a fer, i no calia empijar ningú...

Quan anàvem a jugar al parc o bosc, cap nen /a ha demanat una pilota, pala,..... o que els organitzéssim un joc, han jugat amb els cargols i bitxos que trobaven, amb els arbres y els matolls, amb les pedres, fulles,,,,,

Jocs que han sortit, amagar, atrapar, vendre, col·leccionar.....

Els nens treballen amb eines de veritat, amb una precisió i concentració que mai ens haguéssim imaginat,

Com ha anat sortint la creativitat, i les possibilitats que tenen si no les tallem.

Entre ells hi ha hagut molt de respecte.

El nen quan descobria alguna cosa, li encantava repetir-la una i altra vegada, aquí podia fer-ho...

L'interès que han tingut per fer-se un entrepà (es que no ho fan a casa?)

Hi havia un clima molt tranquil

La confiança amb els adults i l'autonomia dels nens.

“És important poder-se renovar cada dia i partir de zero, poder saludar el dia frescos i nets, només cal que ens centrem en la nostra consciència de present que veiem la vida com realment és. ** (Kumbler Ros)

Valoració pares

Hem passat una enquesta per saber l'opinió dels pares sobre com havien vist els seus fills, el nostre treball, l'espai..., aquí només us presentaré algunes respostes a dues preguntes

Heu notat algun canvi d' ànims (actituds) amb el vostre fill/a (els dies que venia)?.

Els primers dies bastant esverats, més endavant més tranquils. Han jugat hores plegats (germans) sense cap discussió.

. A casa és molt exigent amb tot i molt responsable (massa patidor...) i quan tornava estava més serè i reflexiu.

. Han fet servir l'expressió: “Em ve de gust/ no em ve de gust...”

. Ha estat molt més tranquil·la de quan va a l'escola.

. Sol sortir content

. Molt més relaxat

. Arribava menys excitat que quan va a l'escola, l'ambient era més tranquil

. Si, escolta més, respecta més els petits, pau.

. Més tranquils i pacients....

Podeu dir-nos alguna cosa sobre la sensació que heu tingut de l'espai i nosaltres?

. L'espai és molt agradable i el tracte amb els monitors harmònic, dona seguretat.

. Tranquil·litat, respecte, bon ambient.

. Un espai lúdic molt respectuós amb els nen i el seu entorn, on s'ha divertit sense entrar en el desordre que crea inseguretat.

. S'han sentit atesos sense sentir-se fiscalitzats en allò que fan. No els calia demostrar com son ni que fan a ningú, podien ser "ells mateixos" sense por a les etiquetes.

. Harmonia, treball amb amor i carinyo als nanos

. És un espai diferent, una nova proposta que té en compte realment els nens.

Felicitats!

. M'agradava molt, quan el venia a buscar, veure com tants nens jugaves tranquil·lament o escoltaven contes, tot en un ambient relaxat.

. Del lloc, bé donades les circumstàncies (faltaria jardí) .Les possibilitats de joc molt guapes. De l'equip professional, tractant als nens com a persones, sense envair-los.

La sensació era de pau i de respecte.

.....

Conclusions

Quan donem el temps que el nen necessita, arriba a fer aquella cosa que no li agrada o no li surt, perquè té temps per tornar-la a començar, tornar-la a provar..

Us n'explicaré dos exemples :

Nen de 4 anys, inseguretat en el desplaçament i motricitat. la primera setmana es va passar al costat de la corda, provant d'enfilarse, la segona pujava a un cub i es deixava penjar, al cap d'un mes s'enfilava i saltava com res. Havia recobrat la seva confiança.

Alguns nens es van passar quasi les dues primeres setmanes jugant, deien ja treballem a l'escola, cap al final varen començar a anar a pintar i construir cotxes, cosa que varen fer amb precisió i seguretat.

Em pregunto si serà que el temps que els toca jugar no ha existit i necessiten fer-ho ara ??

Hem observat que, quan menys horaris, rigideses, tasques iguals per a tots, més el nen pot treballar al seu nivell , més tranquil i productiu està. No hi ha la por al fracàs , ni l'angoixa del "no ho se fer".

Si tractem el nen per el que és, i li donem el temps i l'espai que necessita, veiem com es produeixen canvis positius, el nen recobra la confiança i puja l'autoestima.

* Judit Falk "mirar al niño " Edit. Ariana

** Elisabeth Kümbler-Ross." Lecciones de vida" Edit. Luciérnaga

Marta Graugés Rovira i equip Girasol
mestra i psicomotricista

Girasol (espai de joc i consciència) avda. Girona 3, 17150 St.Gregori
mgrauges @wanadoo.es